

проведених результатів. Нажаль, в зв'язку з військовими діями інтенсивність впровадження запланованих цілей призупинилася, тому терміни дії проекту перенесені на невизначений термін, що не дає змоги повністю оцінити результати діяльності.

Список використаних джерел

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення : Закон України від 31 березня 2020 року № 552-IX / Верховна рада України. *Відомості Верховної ради України*. 2020. № 20. Ст. 142.

2. Supporting Transparent Land Governance in Ukraine. *Supporting Transparent Land Governance in Ukraine*. URL: <https://ukraine-landpolicy.com/uk/> (дата звернення: 25.11.2022).

УДК 332.33

СУЧАСНИЙ ЗЕМЛЕУСТРІЙ – ІНСТРУМЕНТ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ

Тарасенко В.М., ЗВО 3 курсу факультету геодезії, землеустрою та агроінженерії, vivisep2222@gmail.com

Панасюк О.П., старший викладач кафедри геодезії, землеустрою та земельного кадастру, olga600917@ukr.net

Одеський державний аграрний університет, м.Одеса, Україна

Проведено аналіз визначення ролі землеустрою в системі раціонального використання земель сільськогосподарського призначення.

Ключові слова: землеустрій, землекористування, проекти землеустрою, раціональне використання земель, земельні ресурси.

Серед багатьох європейських країн Україна вирізняється, перш за все, своїм земельно-ресурсним потенціалом, що забезпечує країні її продовольчу безпеку і займає важливу нішу на світовому ринку. Для нашої держави вона є найбільшою цінністю. Але треба пам'ятати, що земля – це обмежений ресурс.

В інтересах підприємств і організацій забезпечити інтенсивне використання земельних ресурсів задля повного задоволення потреб населення у продуктах харчування, а промисловість - у сільськогосподарській сировині [2]. Між тим щорічно неухильно розширюються площі, займані під забудовами та

промисловими об'єктами. Тому проблема ефективного і раціонального землекористування є актуальною і потребує негайного вирішення.

Метою дослідження є проаналізувати визначення ролі сучасного землеустрою в системі раціонального використання земельних ресурсів.

В умовах стабілізації ринкових взаємовідносин суб'єктів господарювання розв'язання проблем ефективного використання і охорони земель було і залишається одним із найскладніших завдань землеустрою. Після проведення земельної реформи утворилася значна кількість землекористувачів, проте формування землекористувань повинно було ґрунтуватися на особливостях земельно-ресурсної бази, поселенської мережі, врахуванні заходів щодо екологічної стабілізації суспільства [3]. Однак тепер слід кардинально змінити ставлення держави до охорони земельного фонду. Землю необхідно охороняти не лише від самовільного захоплення та розбазарювання, але й, передусім, від деградації. Внаслідок припинення робіт по боротьбі з ерозією ґрунтів, засоленням, заболоченням земель, забрудненням їх важкими металами та хімічними речовинами постійно зростають площі деградованих угідь, катастрофічно знижується рівень гумусу. Наше покоління фактично експлуатує родючість ґрунту, яка не належить йому, а є власністю наших дітей і онуків. У результаті проблема охорони земель усе більше переростає в проблему національної безпеки країни [1].

Відомо, що якість землі та природно-кліматичні умови України дозволяють забезпечити виробництво запланованої кількості сільськогосподарської продукції. Дві третини орних земель становлять чорноземи, котрі є найбільш родючими у світі. Зональність країни обумовлює наявність природних факторів, що негативно впливають на ґрунти та знижують їхню родючість: водна і вітрова ерозія, підвищена кислотність, засолення, підтоплення тощо. Тому дуже важливо забезпечити збереження і збільшення сільськогосподарського земельного фонду, запобігти або мінімально знизити вплив негативних процесів і підвищити родючість ґрунтів. Варто зазначити, що більшість проблем сучасного землекористування і використання земельно-ресурсного потенціалу є наслідком недосконалого управління використанням та охороною земель. В основу організації ефективного використання земель у сільському господарстві має бути покладений принцип прибуткового землекористування та визначення екологічно можливих та економічно доцільних напрямів використання земель [1]. Наразі можна уникнути непродуктивних витрат і запобігти ризику заподіяння землям шкоди, оскільки досить часто погіршення земель є незворотним процесом.

Безсумнівно, інтенсифікація сільськогосподарського виробництва в сучасних умовах передбачає додаткові вкладення праці і матеріально-грошових засобів. Проте при розумному застосуванні результатів науково-технічного і соціально-економічного прогресу це збільшує кількість сільськогосподарської продукції, одержуваної з кожного гектара землі, а також забезпечує збереження і

підвищення родючості ґрунту [1]. Багаторічний досвід сільськогосподарського виробництва довів, що раціоналізація сільськогосподарських угідь може стати тією платформою, котра визначить ефективність усіх інших груп виробничих ресурсів аграрного виробництва.

У динамічних ринкових умовах, коли важко дотриматися жорстких рамок щодо структури посівних площ у підприємствах, учені пропонують концепцію ґрунтоохоронних обмежень у використанні земель, яка має базуватися на встановленні мінімальних вимог щодо періодичності повернення окремих культур на земельні ділянки, а не на жорсткій регламентації виробничої діяльності [3]. Метою встановлення таких нормативів має бути досягнення високих і стабільних урожаїв та запобігання виснаженню і втраті родючості ґрунтів.

Методичною основою організації раціонального використання сільськогосподарських земель є організація та впорядкування сільськогосподарських угідь. Це заходи, які здійснюються в проєктах землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь. Проте цим заходам повинні передувати заходи організаційно-виробничого спрямування для організації та впорядкування угідь.

Сучасні проєкти повинні характеризувати використання земель з урахуванням екологічних, економічних і соціальних чинників. Вони повинні реалізувати принципи розвитку екомережі України на засадах мінімального обробітку ґрунтів і органічного землеробства, підтримання високого рівня екологічно обґрунтованого гумусоутворення) тощо.

Основними заходами щодо охорони та підвищення родючості ґрунтів у сільськогосподарських підприємствах є раціональні способи обробітку, поліпшення структури посівних площ. Охорону земель можна забезпечити за допомогою ґрунтових карт. Вони можуть стати важливим документом як на рівні держави, так і на рівні сільськогосподарського підприємства [3].

Необхідна також екологізація та аналіз використання земельних ресурсів конкретної території. Завдяки рішенню про формування фонду інвестиційно привабливих земель за допомогою складання схем землеустрою щодо сучасного використання земель та їх використання на перспективу, не допущено заходи, що суперечать нормам і стандартам щодо охорони й відтворення земель. Це дасть змогу сформулювати повну інформаційну базу щодо сучасного стану і перспектив використання земельних ресурсів з урахуванням можливого функціонального призначення земель, що є основою для запровадження еколого-економічного землекористування в умовах ринкових відносин.

Неправильне розташування посівних площ не забезпечує необхідних умов для росту та розвитку сільськогосподарських культур, сприяє деградації ґрунтів, наслідком чого можуть бути втрати продукції сільськогосподарського виробництва, що негативно позначається як на стані агровиробників, так і на екологічному стані ґрунтів [3].

Отже, для підвищення ефективності і раціональності використання земель необхідними є заходи із землеустрою. Завдяки землеустрою як системі еколого-економічних, організаційних та соціально-економічних заходів можливе встановлення доцільних режимів використання земель усіх категорій та форм власності. Без землеустрою неможливе встановлення оптимального співвідношення не тільки сільськогосподарських культур в агроландшафтах, а й оптимального співвідношення між такими групами земель, як агроландшафтна, сельбищна та екологостабілізуюча.

Узагальнення наукових публікацій показало, що окреслене питання постійно видозмінюється й потребує подальшого вивчення і вдосконалення.

Список використаних джерел

1. Лаврук В.В., Покотильська Н.В., Лаврук О.С. Завдання сучасного землеустрою в системі управління земельними ресурсами та землекористуванням. *Агросвіт* № 3, 2019.С. 3-10.

2. Добряк Д.С. Сучасний землеустрій – основоположний інструмент в забезпеченні раціонального використання та охорони земельних ресурсів *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель*. 2018. №4. С. 21-31.

3. Дудич Г., Дудич Л. Розробка проектів землеустрою сільськогосподарських підприємств як важлива умова раціонального використання земель. *Вісник Львівського національного аграрного університету: економіка АПК*. 2015. № 22 (2). С. 66-71.

УДК 502.1:629.7

ЗАСТОСУВАННЯ БПЛА ПРИ ОХОРОНІ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Тарасенко В.М., ЗВО 3 курсу факультету геодезії, землеустрою та агроінженерії, vivisep2222@gmail.com

Варфоломєєва О.А., старший викладач кафедри геодезії, землеустрою та земельного кадастру, Varfolomeeva-1971@ukr.net

Одеський державний аграрний університет, м.Одеса, Україна

Проаналізувано особливості і переваги використання технології БПЛА в системі охорони навколишнього середовища.

Ключові слова: *безпілотний літальний апарат, сільськогосподарські задачі, застосування БПЛА.*